

Στο αντίπαλο των Αχαιών στρατόπεδο, ο Πρίαμος ένιωθε στριμωγμένος. Οι πιο γενναίοι από τους γιους του ήταν νεκροί. Νεκροί και οι πιο αξιόλογοι από τους συμμάχους του. Με τον γενναίο ανιψιό ή εγγονό του, Ευρύπυλο, να βρίσκεται στην Τευθρανία εξουδετερωμένος από την υπόσχεση που ο πατέρας του, Τήλεφος, είχε δώσει στους Αχαιούς. Έχει αναφερθεί το πώς πληγώθηκε από το δόρυ του Αχιλλέα ο Τήλεφος αλλά και πώς θεραπεύτηκε. Ως συγγενής του Πριάμου, είχε αρνηθεί να συμπράξει με τους Αχαιούς εναντίον της Τροίας αλλά τους είχε υποσχεθεί ότι αυτός και οι δικοί του θα κρατούσαν ουδετερότητα. Γυναίκα του ήταν η αδελφή του Πριάμου, Αστυόχη, ή η κόρη του, Λαοδίκη. Και γιος τους ήταν ο γενναίος και πανέμορφος Ευρύπυλος. Τον οποίο Ευρύπυλο, η μάνα του με κανένα τρόπο δεν άφηνε να πάει στην Τροία, οχυρωμένη πίσω από τον όρκο του άνδρα της.

Μάταια, ο Πρίαμος προσπαθούσε να την πείσει. Όσπου του ήρθε η φαινή ιδέα. Ο παππούς του, Ίλος Β', είχε κληρονομήσει από τον πατέρα του, τον Τρώα, εκείνο το χρυσό κλήμα με τα χρυσά σταφύλια, έργο του Ήφαιστου και δώρο του Δία, σε αντάλλαγμα για την αρπαγή του Γανυμήδη. Το κομψοτέχνημα βρισκόταν πια στην κατοχή του Πριάμου που καλά γνώριζε ότι η μητέρα του Ευρύπυλου πολύ το ήθελε. Της το υποσχέθηκε με τον όρο να του στείλει τον Ευρύπυλο να πολεμήσει ως σύμμαχός του. Σαν άλλη Εριφύλη, η Αστυόχη ή Λαοδίκη δέχτηκε. Κι επειδή μια μάνα είναι πολύ δύσκολο να δωροδοκηθεί σε βάρος του γιου της, ειπώθηκε ότι δεν επρόκειτο για τη μάνα του αλλά για την γυναίκα του, όπως και η Εριφύλη ήταν γυναίκα του Αμφιάραου (άσχετα με το ότι η Εριφύλη αργότερα δωροδοκήθηκε και για να πείσει και τον γιο της, Αλκμέωνα).

Οπωσδήποτε, ο Ευρύπυλος βρέθηκε στην Τρωάδα κι αποδείχτηκε κινούμενος όλεθρος. Ο ηγέτης των Βοιωτών, Πηνέλεος, ο ξακουστός για την ομορφιά του βασιλιάς της Σύμης, Νιρέας, κι ο Μαχάοντας (που όμως είχε σκοτωθεί από την Αμαζόνα Πενθεσίλεια) ήταν μερικοί από τους Αχαιούς που αφάνισε. Οι Τρώες βρήκαν στο πρόσωπό του τον άξιο υπερασπιστή της πατρίδας τους.

Όμως, στο στρατόπεδο των Αχαιών είχε καταφθάσει ο Νεοπτόλεμος. Πρώτη ενέργεια του Οδυσσέα ήταν να του παραδώσει τα μοιραία εκείνα όπλα του πατέρα του, αυτά για τα οποία ο Αϊαντας είχε οδηγηθεί στον τάφο. Ο γιος του Αχιλλέα έγινε το καμάρι των Αχαιών. Και για την παλικαριά του και για το μυαλό του. Όση καταστροφή επέφερε στους Αχαιούς ο Ευρύπυλος, τόσο θανατικό σκορπούσε στους Τρώες ο Νεοπτόλεμος. Μοιραία, τα δυο παλικάρια έφτασαν στη μονομαχία. Το δόρυ του Νεοπτόλεμου, το ίδιο εκείνο δόρυ από μελιά που ο κένταυρος Χείρωνας είχε χαρίσει στον Πηλέα κι εκείνος είχε δωρίσει στον γιο του, Αχιλλέα, το δόρυ του οποίου η σκουριά είχε θεραπεύσει τον Τήλεφο, διαπέρασε το

κορμί του Ευρύπυλου που έπεσε νεκρός, σκορπώντας θλίψη στους Τρώες και χαρά στους Αχαιούς.

Όταν ο Οδυσσέας συναντήθηκε με τις ψυχές των νεκρών ηρώων, το φάντασμα του Αχιλλέα ζήτησε να μάθει νέα για τον Πηλέα και για τον Νεοπτόλεμο. Στην Οδύσσεια, ο Όμηρος βάζει τον Οδυσσέα να λέει (λ 506 κ.ε., μετάφραση Αργύρη Εφταλιώτη):

«Του Πηλέα του αφεγάδιαστου δεν άκουσα μαντάτα*

όμως για το Νεοπτόλεμο, τον ακριβό σου γιόκα,

όλη, καθώς μου γύρεψες, θα μάθεις την αλήθεια.

Ίδιος μου εγώ με το γερτό τον έφερα καράβι,

από τη Σκύρο στους Αχαιούς τους φτεροποδαράτους.

Και συντυχιά σαν είχαμε στην Τροία τη χώρα αντίκρυ,

πάντα μιλούσε πρώτα αυτός, κι αστόχαστα δε λάλει*

μόνο ο ισόθεος Νέστορας κ' εγώ περνούσαμε τον.

Και πόλεμο σα βγαίναμε στον κάμπο της Τρωάδας,

με το σωρό δεν έμνησκε και με τ' ασκέρι εκείνος,

μόν' έτρεχε, και στην αντρεία δεν άφηνε άλλον πρώτο*

πολλούς λεβέντες χάλναγε στη φοβερή τη μάχη.

Δε θα μπορούσα να τους πω και να τους νοματίσω,

τους όσους αυτός χάλασε, βοηθώντας τους Αργίτες,

όμως θα πω τον Βρύπυλο, το γόνο του Τηλέφου...».

Ο δρόμος για το πάρσιμο της Τροίας είχε ανοίξει. Όμως, χρειαζόταν να καλυφθεί και η τρίτη προϋπόθεση: Η αρπαγή του Παλλάδιου.

(τελευταία επεξεργασία, 15 Μαρτίου 2022)